



Aan: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Hoevelaken, 15 oktober 2020

Betreft: Reactie KPS-werkgroepen op internetconsultatie Wijziging Besluit i.v.m. Bedrag ineens, RVU en verlofsparen

In onderstaande reactie volgen wij de opzet van het Integraal Afwegingskader dat deel uit maakt van de internetconsultatie.

Aanleiding voor onze reactie op het wetsvoorstel Bedrag ineens

Met de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen krijgen deelnemers er een extra keuzemogelijkheid bij op hun pensioendatum. De Pensioenwet wordt op dit punt aangepast als uitwerking van het pensioenakkoord. In het regeerakkoord is hier reeds op voorgesorteerd. In ons omringende landen bestaat al de mogelijkheid om een deel van het pensioen ineens op te nemen. In ons land kan dat straks dus ook. Het is belangrijk dat uitvoerders tijdig, eenduidig en volledig over deze nieuwe keuzemogelijkheid met hun deelnemers communiceren.

Wie zijn betrokken?

Alle pensioenuitvoerders en het pensioenregister zijn bij communicatie aan deelnemers over de uitkering ineens betrokken. Wij pleiten ervoor om óók de financieel adviseurs als direct betrokkenen te benoemen. In het pensioenregister ontbreken de voorzieningen die opgebouwd worden in de derde pijler. Daardoor loopt het individu het risico dat hij onvoldoende inzicht krijgt over zijn totale financiële situatie, wanneer hij zowel in de tweede als in de derde pijler pensioen heeft opgebouwd. De financieel adviseur kan de deelnemer helpen om dit totale overzicht in beeld te krijgen. Een totaal overzicht behelst niet alleen het duiden van de impact van de keuze voor het bedrag ineens, maar ook de impact van diverse keuzemomenten vóór en op de pensioen-/ AOW-gerechtigde leeftijd. Pas wanneer al die verschillende elementen duidelijk zijn krijgt de deelnemer een totaaloverzicht en daarmee handelingsperspectief.

Wat is de uitdaging?

De uitdaging zit hem in het evenwichtig informeren van deelnemers over deze nieuwe keuzemogelijkheid. Evenwichtig in die zin dat zowel de kansen als de aandachtspunten worden benoemd. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel wordt veel nadruk op 'nadelen' gelegd. Zonder deze aandachtspunten uit het oog te verliezen (hogere belastingen, lager pensioen later), zijn er ook voordelen, bijvoorbeeld voor wie schulden heeft, voor wie een hypotheek wil aflossen of voor wie een nieuwe keuken wil aanschaffen of ernstig ziek is en daarom eerder geld wil opnemen. Het gaat om de juiste balans in de communicatie. Naar onze mening is een balans in de communicatie belangrijk. Dat gebeurt bijvoorbeeld al met de reeds bestaande hoog-laagkeuzemogelijkheid die ook tot hogere belastingen in het begin en een lager pensioen later leidt.

Wat is het doel?

Doel is dat alle (pensioen)uitvoerders in de tweede en derde pijler duidelijke informatie aanbieden op hun website over de keuzemogelijkheid van een uitkering ineens. Deze informatie moet aan dezelfde volledigheidseisen voldoen als bij andere 'life events': "wat gebeurt er als u...gaat scheiden...van baan verandert...komt te overlijden...". We bevelen hierbij aan de informatie gelaagd aan te bieden. En wat de 'aandachtspunten' van een uitkering ineens betreft (of: consequenties): die kunnen op een overzichtelijke checklist worden gezet. Denk bijvoorbeeld aan een soortgelijke checklist als die bestaat voor een hypotheekaanvraag en die aangeeft waarmee je dan allemaal rekening moet houden. En denk ook aan een advies aan deelnemers om over de gevolgen van het gebruik maken van een bedrag ineens een financieel adviseur te raadplegen. Mede omdat de volgorde waarin een deelnemer van zijn of haar keuzemogelijkheden gebruik maakt, ook van invloed is op inkomen, belastingen en inkomensafhankelijke regelingen.



Waarom is overheidsinterventie op zijn plaats?

Het is belangrijk dat de informatieverstrekking uniform is, want deelnemers kunnen bij meerdere pensioenuitvoerders pensioen opbouwen of opgebouwd hebben. Wij gaan ervan uit dat iedere uitvoerder voor zich de berekening maakt voor de uitkering ineens. De uiteindelijke gevolgen van het opnemen van een bedrag ineens voor het gehele ouderdomspensioen van een deelnemer, moeten eenduidig te zien zijn op mijnpensioenoverzicht.nl. Er bestaan bij sommige pensioenuitvoerders nog vraagtekens over de wenselijkheid van het uitkeren van een bedrag ineens. Vanwege de kosten die ze daarvoor moeten maken en vanwege de zorgplicht die zij voelen voor de deelnemers zelf; kunnen de deelnemers de gevolgen voldoende overzien? Daarom is het belangrijk dat de overheid randvoorwaarden stelt aan de communicatie en het inzichtelijk krijgen op individueel niveau van de voor- en nadelen van het bedrag ineens.

Wat is het beste instrument?

Op mijnpensioenoverzicht.nl kan een deelnemer zijn of haar volledige pensioen inclusief AOW zien. Een pensioenuitvoerder kan alleen de gevolgen laten zien voor het pensioen dat bij die specifieke uitvoerder is of wordt opgebouwd. Alle pensioenuitvoerders moeten daarom op identieke wijze mee gaan werken aan het aanbieden van de juiste gegevens aan mijnpensioenoverzicht.nl. Op mijnpensioenoverzicht.nl kunnen deelnemers dan zelf de gevolgen zien als zij 5% of 10% ineens willen opnemen (afkoop).

Daarnaast moeten de gevolgen van het opnemen van een bedrag ineens, net als de gevolgen van bijvoorbeeld uitruil van ouderdoms-partnerpensioen –of een combinatie van keuzemogelijkheden- op het voorstel komen te staan dat deelnemers van hun uitvoerder(s) ontvangen als zij met pensioen gaan. Omdat mijnpensioenoverzicht.nl alleen de pensioenopbouw in de eerste en tweede pijler bevat, is het wenselijk dat communicatietools verder worden doorontwikkeld waarmee inzicht wordt geboden in alle opgebouwde voorzieningen van inkomen voor later. Een individu beschikt vaak nog over individuele pensioenen in de derde pijler, of baseert zijn oudedagsvoorziening op in privé opgebouwde pensioenen. Denk bijvoorbeeld aan BV-ondernemers, IB-ondernemers en ZZP-ers.

Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Deelnemers krijgen volledige en evenwichtige informatie over de nieuwe keuzemogelijkheid, het bedrag ineens. Dit in combinatie met de informatie over andere keuzemogelijkheden die zij nu reeds hebben en de gevolgen daarvan. Wij denken dat het goed is dat er nog nader onderzoek gedaan wordt naar de informatiebehoefte van deelnemers om de keuze voor een uitkering ineens goed te kunnen maken. En naar hoe zij die informatie het liefst willen ontvangen: via de pensioenuitvoerder, de werkgever of via een financieel adviseur.

Voor pensioenuitvoerders betekent deze nieuwe keuzemogelijkheid dat ze een extra berekening moeten maken en extra gegevens op identieke wijze moeten aanleveren bij mijnpensioenoverzicht.nl. Pensioenuitvoerders kunnen overigens, zoals eerder al aangegeven, alleen de gevolgen voor het bij hen geregelde pensioen van een deelnemer laten zien. Ze hebben geen zicht op andere pensioenrechten van een deelnemer, eventuele lijfrenten, overwaarde van een eigen woning en dergelijke. Pensioenuitvoerders kunnen daardoor alleen over hun deel informatie geven, geen volledig advies. Het is aanbevelenswaardig dat zij deelnemers erop wijzen dat zij voor advies een financieel specialist kunnen raadplegen.

Het gebruik maken van het bedrag ineens leidt voor de overheid belastingtechnisch tot het naar voren halen van belastingafdracht. Daarnaast mogelijk tot verminderd recht op subsidie(s). Afhankelijk van wat deelnemers met hun bedrag ineens gaan doen, kunnen er gevolgen voor het milieu zijn, maar die zijn op dit moment moeilijk aan te geven.

Het gebruikmaken van de keuze voor een bedrag ineens heeft zodanige consequenties dat het, zoals eerder al bepleit, raadzaam is dat deelnemers een financieel adviseur raadplegen. Zeker ook omdat er een combinatie van keuzemogelijkheden gemaakt kan worden.

Wij bevelen hierbij aan om werkgevers te enthousiasmeren toegang tot ongebonden en objectief financieel advies te faciliteren als invulling van goed werkgeverschap. Een andere optie zou zijn om via de werkkostenregeling te voorzien in vergoeding van het in te winnen advies of het advies fiscaal aftrekbaar te laten zijn.

Tenslotte

Het gewijzigde artikel 9 lid 5 wekt nu de indruk dat het over alle keuzemogelijkheden gaat die een pensioenregeling biedt. Is dat bewust? Het zou bijvoorbeeld betekenen dat de te verstrekken informatie op verzoek bij een keuze voor doorbeleggen -die veel eerder gemaakt kan worden dan rond de pensioendatum- ook op de mogelijke gevolgen voor inkomstenbelastingen, premie volksverzekeringen en inkomensafhankelijke regelingen moet wijzen.



Wij hopen dat de aandachtspunten die in deze brief worden benoemd, bijdragen aan de vorming van een solide en duurzame wet. KPS fungeert graag als klankbord vanuit de praktijkervaringen van de aangesloten leden.

Met vriendelijke groet,

Kring van Pensioenspecialisten

werkgroep Communicatie &
werkgroep Pensioenadvies, Zorgplicht & Wft

Toelichting KPS

Bij de **Kring van Pensioenspecialisten** (KPS) zijn 300 pensioenprofessionals aangesloten. Het doel van KPS is het bevorderen van uitwisseling van ervaring en kennis tussen de leden. KPS heeft een brede samenstelling aan leden. Vanuit alle disciplines van de pensioensector brengen leden op persoonlijke titel know how in. Daarmee wordt vormgegeven aan het multidisciplinaire karakter van pensioen. De achtergrond van de leden is zeer verschillend en varieert van pensioenfondsen, levensverzekeraars tot beleggingsinstellingen. Maar ook consultancy en de advieswereld zijn vertegenwoordigd. Daarnaast de accountancy, het actuariaat en de advocatuur. De KPS organiseert voor haar leden regelmatig kennisbijeenkomsten waarin een bepaald actueel pensioenthema op de agenda staat. www.kps.nl

Deze brief vormt het resultaat van de input vanuit de leden van de betrokken werkgroepen en is gebaseerd op de brede praktijkervaring van de leden. De aanbevelingen worden gedragen door de leden van de werkgroep, hetgeen niet automatisch betekent dat het de mening van alle individuele leden betreft.

KPS streeft naar discussie ten aanzien van thema's over 'inkomen voor later'. Het bestuur van KPS heeft kennis genomen van deze brief, kan zich vinden in de aanpak van de werkgroepen en onderkent het belang van de door de werkgroep gedane aanbevelingen.

Deelnemers KPS-werkgroep Communicatie

Eric	Bot
Aad	Groen
Alfred	Kool
René	Schalk (voorzitter)
Julie	Visser
Bianca	Wateler

Deelnemers KPS-werkgroep Pensioenadvies, Zorgplicht & Wft

Jack	Borremans
Eric	Bot
Loes	Eenshuistra
Peter	Elshout
Helen	Heijbroek (voorzitter)
Rob	Matto
Joop	Rietmulder
Berry	van Sonsbeek